

Emmy Sundin, Umeå kommun Näringsliv

- Pia Wangberg, Upphandling

- **Umeå växer hållbart**

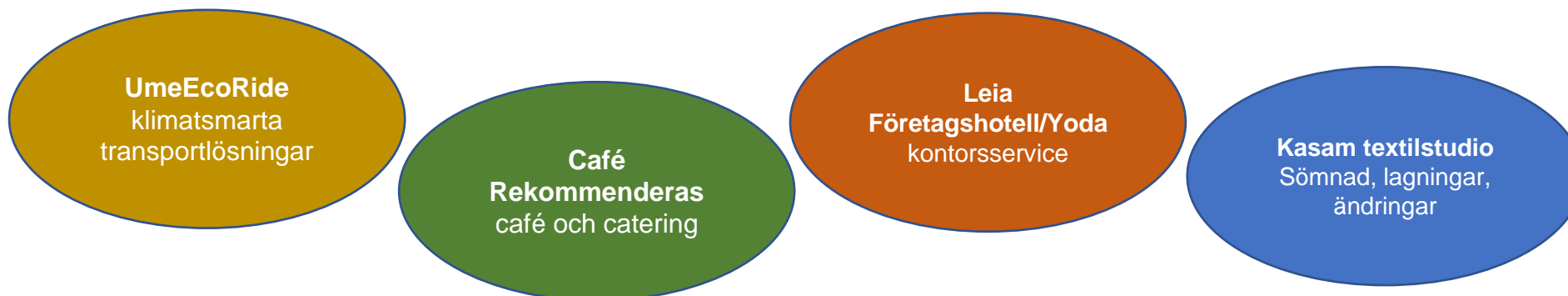
- År 2050 ska Umeå ha 200 000 invånare

Vad är ett socialt företag?

Enligt Tillväxtverket är det ett företag som:

- Ser sin affär som ett medel för att skapa samhällsnytta
- Mäter sina resultat i samhällsnyttiga mål
- Återinvesterar det mesta av överskottet i verksamheten

Ett socialt företag använder entreprenörskap som metod för att driva samhällsförändring

I arbetet med skolans kompensatoriska uppdrag köper vi tjänster från de sociala företagen till de elever som behöver kompletterande insatser för att nå målen.

Tack vare bygdens sociala företag kan kommunen behålla samhällsviktiga funktioner i hela kommunen.

Jag fick läkarens information översatt till mitt hemspråk tack vare en app som utvecklats av ett socialt företag.

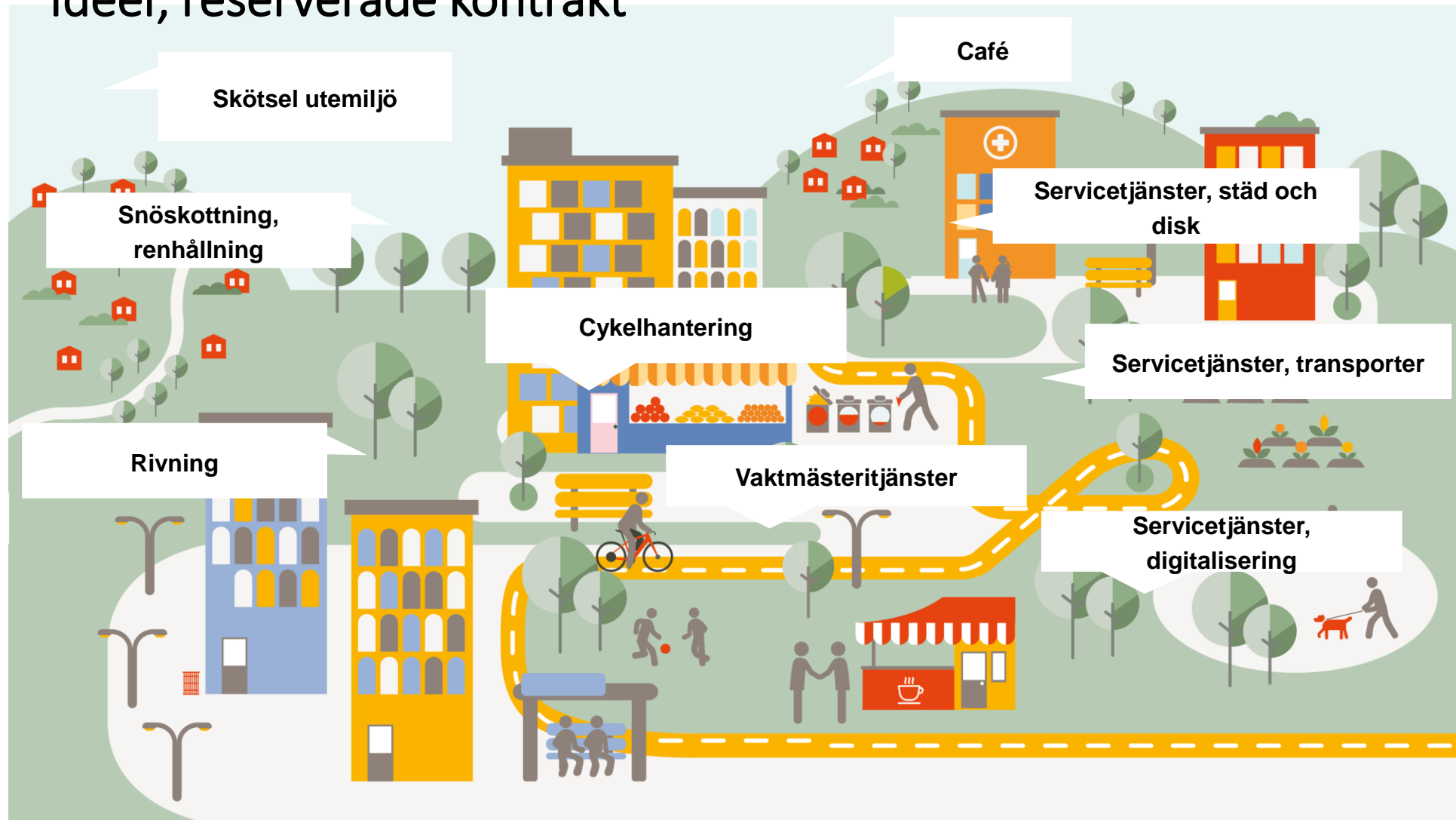
Kommunen köper frakt och transporter med miljövänlig inriktning av ett socialt företag.

Kommunens miljöpåverkan har minskat tack vare samarbete med sociala företag kring källsortering och återvinning.

Jag började arbetsträna här i vintras. Nu har jag fått mitt livs första riktiga lön.

De sociala företagen är en viktig pusselbit i vårt arbete med att skapa ett inkluderande och delaktigt samhälle för alla.

Idéer, reserverade kontrakt

Sociala företag

6

Möjliga former för Umeå kommun att samverka med sociala företag

- 1, "Vanlig upphandling" LOU
- 2, Reserverad upphandling av välfärdstjänster
- 3, Reserverad upphandling för ökad sysselsättning
- 4, Valfrihetssystem
- 5, Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP)
- 6, Alternativa samverkans och finansieringsformer

(sociala utfallskontrakt, sociala obligationer, sociala fonder)

Reserverade kontrakt

En upphandlingsprocess där vissa leverantörer får lämna anbud, exempelvis sociala företag.

Syfte

Öka sysselsättning

Social och yrkesmässig integration

Krav

minst 30 % som har det svårt att komma in på arbetsmarknaden (skyddade verkstäder)

Effekter

- Minskat försörjningsstöd
- Fler människor i etablering
- Ett främjande av framtida kompetens försörjningsutmaningar
- Fler möjligheter till lösningar för det lokala samhällets utmaningar

Reserverade kontrakt

Reserverad upphandling av vissa välfärdstjänster

- Syftet med organisationen ska vara kopplat till tjänstens tillhandahållande.
  - Organisationens vinst ska återinvesteras.
  - Organisationens lednings- och ägarstruktur ska vara grundad på personalens ägande eller aktivitet.
-
- **Aktuellt i Umeå kommun: upphandling av fruktkorg som reserverat kontrakt**

Inventering i verksamheterna

1, Inventera/reflektera över vad som idag upphandlas från den kommersiella marknaden som i stället skulle kunna upphandlas som exempelvis ett reserverat kontrakt för att främja sociala företag

2, Inventera/reflektera över vad vi utför själva i kommunen som skulle kunna upphandlas som exempelvis ett reserverat kontrakt för att främja sociala företag

Förslag som inkommit:

- Markskötsel, gräsklippning och enklare röjningsåtgärder
- Servicetjänster; Städ, disk, fönsterputsning
- Transporter

Återvinning cyklar

Sysselsättningskrav i upphandling

Tillsammans lyfter vi arbetsmarknaden

Skapa sysselsättningskrav i upphandling

Upphandlingsbyrån

- Central upphandlingsfunktion
- Cirka 270 upphandlingar/år
- Upphandlar för cirka 2,8 miljarder/år
- 180 upphandlingsområden
- 950 ramavtal

Upphandlingsbyrån

Inköpscentral:

- Kommunala bolag
- Region Västerbotten
- Övriga kommuner Västerbotten
- Delägda bolag

Sysselsättningskrav i upphandling

Värdet av offentlig upphandling i Sverige är ca 17 % av BNP motsvarar ca 706 miljarder kronor

Sysselsättningskrav i upphandling

2016 Sysselsättningskrav i upphandling, Umeå kommun

Målgrupper:

Ungdomar

Personer med funktionsvariation

Utrikesfödda

Parallell intern process

Sysselsättningskrav i upphandling

Sysselsättningskrav i upphandling
bidrar till att uppnå målen i
Agenda 2030

Win Win

Goodwill

Inkluderande
arbetsmarknad

Bredare kompetens och
ökad mångfald hos
leverantörerna

Ökad
jämslällldhet

Ökad
integration

Förändrad
livssituation för
individerna

Samhälls-
ekonomi

Metod och strategi

15 – 20
upphandlingar
2016

Målet uppnås genom
att kommunen ställer
krav och villkor i
upphandlingar.

Tjänste- och
entreprenadupphandlingar
i första hand bygg, städ,
fritid, fastighetsskötsel och
måltid/catering.

20 – 30
upphandlingar
2017

Metod och strategi

Varor, tjänster och
entreprenader

Urval: Värde, lämplighet
tillgång till arbetskraft

Prioriterad målgrupp
Försörjningsansvariga
för barn

**Nytt
strategidokument
beslut juni 2018**

Successiv ökning

Sysselsättningskrav i upphandling

Alla upphandlingar är unika – utformningen av villkor och krav varierar beroende på den enskilda upphandlingen.

Förhålla sig till LOU:s grundläggande principer

Stöd i LOU 4:3

Framtagandet av avtalsvillkor och krav bygger på en samverkan och dialog med berörda branschförbund och fackliga organisationer såväl som med leverantörer.

Sysselsättningskrav i upphandling

Proportionalitet

Kraven måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas

Transparens (öppenhet, förutsägbarhet)

Öppenhet vid redovisning av krav och hur utvärdering görs.

Ömsesidigt erkännande

Intyg mm som utfärdats av behörig myndighet i annat medlemsland godtas även här

Likabehandling

Leverantörer behandlas lika, samma krav, likvärdiga produkter behandlas lika

Icke diskriminering

Inte särbehandla leverantör/produkt beroende på nationalitet, geografiskt läge mm

**UMEÅ
KOMMUN**

Krav och villkor i upphandlingar

Dialog

• Praktik

Anställning

Utvärderingskriterium

Sysselsättningskrav i upphandling

Avtalsvillkor

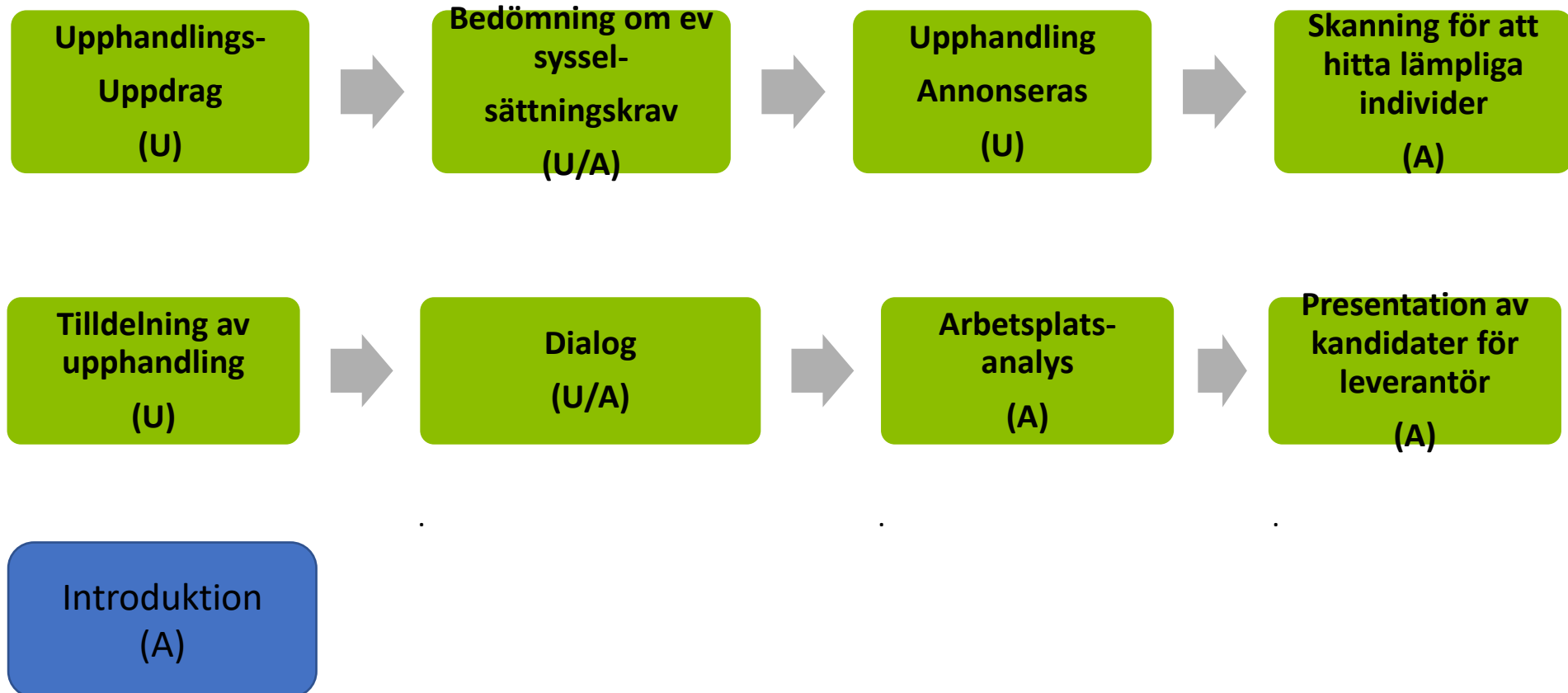
Upphandling kallar och deltar i dialogmötet

Resultat av dialog eller anställningskrav bilaga till avtal

Del av avtalsuppföljning

Processen

Kommunen stöd till leverantören

Leverantör får stöd av kontaktperson på Umeå kommun som:

